

[Finansministeren.]

maaske allerede før paa Grund af en mulig international Krise — en Mulighed, vi desværre maa regne med — kan komme et alvorligt Tilbageslag, ogsaa her i Landet.

Jeg kommer herefter til, at de mere normale Udgifter i de nærmeste Aar formentlig kan sættes til 1 300—1 500 Mill. Kr., vel nærmest det sidste Tal, og at ogsaa Indtægterne formentlig vil ligge i et Niveau af ca. 1 300—1 500 Mill. Kr.

Man vil da forstaa, at der ikke i Øjeblikket kan regnes med noget Overskud af normale Indtægter ud over de normale Udgifter. Der bliver muligvis ikke nogen stor Forskel paa disse to Størrelser; der bliver maaske et vist Overskud, men det modsatte kan lige saa godt tænkes. Under disse Forhold vil det ikke være forsvarligt i Øjeblikket at skride til almindelig Skattnedsættelse. Vi maa foreløbig stort set bevare Skatterne i det Niveau, hvor de ligger for Øjeblikket, hvilket naturligvis ikke udelukker visse Ændringer paa specielle Omraader. Jeg haaber ikke, at vi behøver at sætte Skatterne op, men til almindelig Nedsættelse er Tiden i hvert Fald ikke inde. Det er saa heldigt, at de samfundsøkonomiske Forhold heller ikke i Dag gør en Skattnedsættelse paakrævet.

Det ærede Medlem Hr. Stærmosen var saa venlig at omtale et Par Artikler, jeg har skrevet i Oktober, og hvori jeg gik ind for en moderne konjunkturbetonet Finanspolitik, der gaar ud paa, at man i daarlige Tider for at stimulere Købeevnen og dermed Beskæftigelsen skal forøge Statens Udgifter til Beskæftigelse og andre Formaal og eventuelt tillige sænke Skatterne; men Forudsætningen maa naturligvis være, at man saa i gode Tider gør det modsatte, for at man i gode Tider kan dække de Underskud, der maatte komme i Depressionsaarene.

Jeg er stadig Tilhænger af en saadan Politik, hvorved Staten efter Evne bidrager til at udjævne Konjunkturernes, men i Dag har vi ikke daarlige Tider i den Betydning, der her er Tale om. Der er ikke i Dag Mangel paa Købeevne i Befolkningen. Der er Mangel paa Varer og Raastoffer, men Købeevnen er rigelig til at købe de Forsyninger, der kan komme frem. Det kan maaske blive anderledes, hvis den internationale Krise, jeg har talt om, bryder ind over Landet om 1 eller 2 Aar. I saa Fald vil det være ønskeligt til den Tid at kunne føre en lempelig Skatte- og Finanspolitik, men det forudsætter, at vi i Øjeblikket snarest gør det modsatte.

Det undrer maaske nogle, at vi skal

fortsætte med Krigsaarenes forholdsvis høje Skatter ogsaa i Fredstid, men man maa huske paa, at Danmark i Modsætning til næsten alle andre krigsførende Lande — og Danmark var i økonomisk Henseende et krigsførende Land — ikke har betalt særlig høje Skatter under Krigen, i hvert Fald ikke i Forhold til, hvad man har gjort i de egentlig krigsførende Lande.

Da vi har maattet operere med den Forudsætning, at Tyskland selv vilde betale Besættelsesomkostningerne og tillige vort Clearing-Tilgodehavende, har vi under Krigen haft Skatter, der ikke var store i Forhold til de Byrder, der paahvilede os, ellers kunde de føles store nok. Vi maa saa til Gengæld nu bagefter, da vi ikke længere kan regne med de store Betalinger fra Tyskland, vente relativt høje Skatter, men i øvrigt maa man erindre, at de Byrder, der bæres af den danske Befolkning, stadig er langt mindre end de, der bæres i adskillige andre Lande.

Om de kommende Aars Finanser vil jeg i øvrigt gerne sige dette, at hvor høje Skatterne bliver, maa selvfølgelig afhænge af, hvilke Krav man stiller til Staten. Som jeg har fremhævet, kan man i hvert Fald ikke i Øjeblikket regne med, at der er nogen Margen af normale Indtægter ud over de normale Udgifter; det betyder, at stiller man større Krav til Staten, maa man være forberedt paa, at man derved indirekte stiller Krav om større Skatter. Men dernæst vil jeg gerne understrege, at det afgørende for Statsfinansernes Udvikling er Udviklingen af Landets Økonomi i det hele taget, og her ikke mindst Udviklingen i Beskæftigelsen. Arbejdsløshed og nedsat Produktion betyder ikke blot større offentlige Udgifter, men det betyder samtidig formindskede Skatteindtægter, og hvis vi skulde blive nødt til i større Omfang at give Eksporttilskud til visse Erhverv for at holde Produktionen oppe, forrykker det naturligvis fuldstændig Billedet af Statens Økonomi.

Jeg maa derfor understrege, at hvad jeg her har sagt om Statsbudgettet, forudsætter, at vi ikke gennem manglende Balance i vort Prissystem kommer ud i langvarige Tilstande med stor Arbejdsløshed og Nødvendigheden af at give Eksporttilskud.

Det er maaske nødvendigt endnu en Gang at tilføje, at i alt det, jeg her har sagt om det normale Budget, er Eengangsudgifterne holdt udenfor. De er ikke alene store i Aar, men der maa ogsaa af forskellige Grunde ventes betydelige Eengangsudgifter i de nærmeste Aar, og da man